

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Παπασταύρου Σταύρο

Θέμα: «Αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, ανεπαρκείς παρατάσεις και σοβαρά ερωτήματα για την υλοποίηση του Προγράμματος “Εξοικονομώ 2025”»

Κύριε Υπουργέ,

Το Πρόγραμμα «Εξοικονομώ 2025» σχεδιάστηκε και παρουσιάστηκε ως μία σημαντική παρέμβαση για την ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών, με χρηματοδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ως εκ τούτου, η ορθή, αποτελεσματική και έγκαιρη υλοποίησή του αποτελεί ζήτημα ιδιαίτερης σημασίας τόσο για την ενεργειακή μετάβαση της χώρας όσο και για την αξιοπιστία της Πολιτείας έναντι των πολιτών.

Ωστόσο, η μέχρι σήμερα πορεία υλοποίηση του Προγράμματος καταδεικνύει σοβαρές αστοχίες, οι οποίες έχουν προκαλέσει εύλογη αναστάτωση και έντονες διαμαρτυρίες από χιλιάδες πολίτες, μηχανικούς και επαγγελματίες του τεχνικού κλάδου, οδηγώντας τους σε αντικειμενικό αδιέξοδο, χωρίς δική τους υπαιτιότητα.

Ειδικότερα, ενώ η υποβολή των αιτήσεων ολοκληρώθηκε στις **13 Απριλίου 2025**, οι πρώτοι πίνακες κατάταξης αναρτήθηκαν μόλις στις **21 Νοεμβρίου 2025**, δηλαδή επτά μήνες και οκτώ ημέρες αργότερα, ενώ αποφάσεις υπαγωγής συνέχισαν να εκδίδονται ακόμη και τον Μάρτιο του 2026. Η καθυστέρηση αυτή προκαλεί εύλογα ερωτήματα, καθώς το σύνολο σχεδόν της διαδικασίας πραγματοποιείται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας, με ηλεκτρονική υποβολή των δικαιολογητικών και αυτοματοποιημένους ελέγχους. Είναι, συνεπώς, εξαιρετικά δύσκολο να αιτιολογηθεί γιατί απαιτήθηκε τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση της εν λόγω αξιολόγησης.

Η συγκεκριμένη καθυστέρηση δεν συνιστά μια απλή διοικητική δυσλειτουργία. Επηρέασε ουσιαδώς τη δυνατότητα υλοποίησης των έργων, καθώς οι δικαιούχοι στερήθηκαν στην πράξη μεγάλο μέρος του χρόνου που προβλέπει ο ίδιος ο Οδηγός Εφαρμογής του Προγράμματος. Οι εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης προϋποθέτουν την έκδοση των απαιτούμενων εγκρίσεων, τη σύναψη συμβάσεων με προμηθευτές και αναδόχους, τη διαθεσιμότητα συνεργείων, την προμήθεια υλικών, την εκτέλεση τεχνικών εργασιών, τη διενέργεια ενεργειακών επιθεωρήσεων και την ολοκλήρωση των οικονομικών διαδικασιών. Πρόκειται για σύνθετες διαδικασίες που, σε πολλές περιπτώσεις, καλούνται πλέον να ολοκληρωθούν μέσα σε χρονικό διάστημα αντικειμενικά ανεπαρκές, έως και ανέφικτο.

Παρά το γεγονός ότι το πρόβλημα δημιουργήθηκε αποκλειστικά από τις καθυστερήσεις της Διοίκησης, οι παρατάσεις που ανακοινώθηκαν μέχρι σήμερα είναι εξαιρετικά περιορισμένες και δεν αντιμετωπίζουν την ουσία του προβλήματος. Αντί να αποκατασταθεί ο πραγματικός χρόνος υλοποίησης που απώλεσαν οι δικαιούχοι, δόθηκαν ολιγόμηνες παρατάσεις, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την τελευταία παράταση των μόλις δεκαεπτά (17) ημερών, οι οποίες, σύμφωνα με τους μηχανικούς και τους επαγγελματίες φορείς, δεν επαρκούν στοιχειωδώς για την ολοκλήρωση των έργων υπό τις σημερινές συνθήκες της αγοράς, όπου εξακολουθούν να καταγράφονται καθυστερήσεις στην προμήθεια εξοπλισμού, ελλείψεις εξειδικευμένων συνεργείων και αυξημένος φόρτος εργασίας.

Για τον λόγο αυτό, οι εκπρόσωποι του τεχνικού κόσμου ζητούν την παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης του Προγράμματος **έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026**, προκειμένου να μη χαθούν ώριμες

επενδύσεις, να μη βρεθούν οι δικαιούχοι αντιμέτωποι με απεντάξεις χωρίς δική τους υπαιτιότητα και να διασφαλιστεί η πλήρης αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Η προτεινόμενη παράταση δεν συνεπάγεται αύξηση του προϋπολογισμού του Προγράμματος ούτε δημιουργεί πρόσθετη δημοσιονομική επιβάρυνση.

Την ίδια στιγμή, εύλογο προβληματισμό προκαλεί και το γεγονός ότι στις 20 Νοεμβρίου 2025, μία μόλις ημέρα πριν από την ανάρτηση των αρχικών πινάκων κατάταξης, ανακοινώθηκε η εφαρμογή μέγιστου επιτρεπτού ανοιγμένου κόστους ύψους **280 €/τ.μ.**, περιορισμός ο οποίος δεν προβλεπόταν στον αρχικό Οδηγό Εφαρμογής του Δεκεμβρίου 2024. Η μεταβολή αυτή επηρέασε σημαντικό αριθμό φακέλων, δημιουργώντας εύλογα ζητήματα ασφάλειας δικαίου, προβλεψιμότητας και ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων.

Τέλος, η συνολική εικόνα δημιουργεί εύλογες απορίες ως προς τον πραγματικό σχεδιασμό του Προγράμματος. Όταν απαιτούνται περισσότεροι από επτά μήνες για την ολοκλήρωση μιας κατά βάση ψηφιακής διαδικασίας αξιολόγησης και, στη συνέχεια, αντί να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για την ολοκλήρωση των έργων επιλέγονται διαδοχικές, μικρής διάρκειας παρατάσεις, γεννάται εύλογα το ερώτημα εάν οι καθυστερήσεις οφείλονται αποκλειστικά σε διοικητικές δυσλειτουργίες ή εάν συνδέονται και με ζητήματα διαθεσιμότητας πόρων, δημοσιονομικού σχεδιασμού ή διαχείρισης των χρηματοδοτήσεων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Για τους ανωτέρω λόγους ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ:

- 1) Ποιοι ήταν οι λόγοι που οδήγησαν στην ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων και στην ανακοίνωση των πρώτων αποτελεσμάτων επτά και πλέον μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής;
- 2) Πόσες αιτήσεις αξιολογήθηκαν ανά μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής έως την έκδοση των οριστικών αποφάσεων υπαγωγής και ποιο ήταν το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας αξιολόγησης;
- 3) Για ποιο λόγο δεν προσαρμόστηκε αντίστοιχα ο χρόνος ολοκλήρωσης των έργων, ώστε όλοι οι δικαιούχοι να διαθέτουν στην πράξη το προβλεπόμενο οκτάμηνο διάστημα υλοποίησης, ανεξαρτήτως του χρόνου έκδοσης της απόφασης υπαγωγής τους;
- 4) Προτίθεται το Υπουργείο να αποδεχθεί το αίτημα των μηχανικών και των επαγγελματικών φορέων για ενιαία παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης του Προγράμματος έως τις **31 Δεκεμβρίου 2026**, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής ολοκλήρωση των έργων και να μην απωλεστούν διαθέσιμοι πόροι;
- 5) Ποια ήταν η αιτιολογία για την επιβολή του μέγιστου επιτρεπτού ανοιγμένου κόστους των **280 €/τ.μ.** μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής των αιτήσεων και πόσες αιτήσεις επηρεάστηκαν από τη συγκεκριμένη μεταβολή;
- 6) Πόσες αιτήσεις υπήχθησαν σε καθεμία από τις αποφάσεις υπαγωγής, ποιος είναι ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός τους, πόσα έργα έχουν μέχρι σήμερα ολοκληρωθεί και ποιο είναι το ποσοστό απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων του Προγράμματος;
- 7) Υπήρξαν ή εξακολουθούν να υπάρχουν ζητήματα που αφορούν τη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων πόρων, τη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης ή τον δημοσιονομικό σχεδιασμό του Προγράμματος, τα οποία συνέβαλαν στις παρατεταμένες καθυστερήσεις αξιολόγησης και στις σταδιακές αποφάσεις υπαγωγής;
- 8) Ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο, ώστε να μην απενταχθούν έργα και να μη χαθούν πολύτιμοι πόροι εξαιτίας καθυστερήσεων που δεν οφείλονται στους ωφελούμενους ή στους επιβλέποντες μηχανικούς αλλά στην ίδια τη Διοίκηση;

Ο ερωτών Βουλευτής

Κομνηνός Δελβερούδης